

Poetin en Erdogan vieren in Sint-Petersburg 'een antiwesters feestje'

Ties Keyzer
Amsterdam

Recep Tayyip Erdogan meldt zich dinsdag in Rusland met een volle agenda. Net als Vladimir Poetin. De economische en politieke belangen van de Turkse en Russische president zijn groot. Wanneer verlaten zij tevreden de onderhandelingstafel?

Wat wil Poetin?

Turkije is een van Ruslands belangrijkste handelspartners. De Russen zijn grootafnemers van Turkse landbouwproducten. En Rusland wil graag aan de groeiende Turkse gasvraag voldoen. Zo zijn er de plannen voor een 'Turkish Stream', de pijplijn goed voor jaarlijks

maximaal 15,75 miljard kubieke meter aardgas voor de Turkse markt. Volgens analist Sijbren de Jong van het Haags Centrum voor Strategische Studies aast Poetin ook op het Europese vasteland. 'Er is Gazprom veel aan gelegen zijn leidingen aan te sluiten op deze Zuidoost-Europese infrastructuur. Rusland wil Azerbeidzjan en Iran voor zijn.' Poetins tactiek om zich op te werpen als belangrijkste opponent van het Westen, heeft succes. Rusland wordt internationaal weer

serieus genomen en dat maakt hem in eigen land zeer populair. Poetins flirt met Turkije past perfect in zijn verdeel- en heerstactiek jegens het Westen. Hij wil af van de handelssancties van Europa en Turkije kan helpen de druk te verhogen. Maar Poetins ultieme doel is de EU en de Navo verder verzwakken. Volgens diplomatedeskundige Robert van de Roer is Europa verdeeld en oorlogsmoe. 'Grote interventies komen er nu niet, ook niet rond Russisch grondgebied. Dat weet Poetin en daar maakt hij gebruik van.'

Recep Erdoğan

Vladimir Poetin

Wat wil Erdogan?

De Turkse bouwsector drijft voor een groot deel op Russische opdrachten. Turkije heeft er baat bij om snel te beginnen met het Turkish Stream-project. De Turkse vraag naar gas neemt toe en er zijn geen alternatieve leveranciers beschikbaar behalve Rusland. Ook heeft Turkije een toeristisch rampseizoen achter de rug, zegt Erik-Jan Zürcher, hoogleraar Turkse talen en culturen aan de Universiteit Leiden. Maar Erdogans ambities reiken verder dan concrete economische afspraken maken, volgens Zürcher. 'Hij wil

uitstralen dat Turkije niet afhankelijk is van het Westen.' Het antiwesterse sentiment onder de Turkse bevolking is sterk toegenomen — zeker sinds de mislukte staatsgreep. Erdogan gooit in de nasleep van de coup olie op het vuur. De Verenigde Staten willen volgens hem Turkije graag zwak houden. Van de toenadering tot Rusland, die gepaard gaat met antiwesterse propaganda, profiteert Erdogan in eigen land. 'Het wordt een antiwesters feestje', voorspelt

Zürcher. Richting het Westen willen beide staatshoofden druk op de ketel houden. Dit maakt dat Erdogan in een gevaarlijke spagaat terecht komt. Turkije blijft met één been verankerd in Europa, want de EU blijft belangrijk voor Erdogan, volgens Van de Roer, onder andere verbonden aan denktanks van de EU en de Navo. 'Het EU-lidmaatschap heeft hij uit zijn hoofd gezet, maar anders dan Poetin zal Erdogan uiteindelijk toch voor het Westen kiezen. Hij gelooft in de markteconomie en bovendien is Turkije lid van de Navo.' Erdogan begeeft zich, kortom, op glad ijs. 'Het is te hopen dat hij zijn hand niet overspelt.'